

Bil, medföljer numret

Utg. av SVENSKA CIVIL-
EKONOMFÖRENINGEN
Nybrogatan 3, Stockholm Ö
Tel. vx 67 03 10
Postgiro 186
Bankgiro 16-5532

Ansvarig utgivare:
Direktör Fritz Alm

Redaktör:
Hans-Erik Nygren

Redaktionskommitté:
Fritz Alm
Hans-Erik Nygren
Holger Ström

Platsförmedling:
Fru Britta Sars

Annonser:
Lars Bratt
Tel. 60 02 78

INNEHÅLL:

Leif Mutén:

Beskattningen av aktievinsterna 1

Ivar Galeen:

Svensk gränsskatteutjämning 8

Rune Johnson:

Produktiviteten — hur mäter vi den?.. 12

Edgar Borgenhammar:

Brainstorming — skapande problemlösning? 20

Gösta Thorén:

Bör och kan vi decentralisera besluten? 25

Eric Rhenman:

Skandinavisk organisationsforskning 33

Värt att läsa 36

Ille faciet 38

Platsmeddelanden ... 39

Prenumerationspris
(20 nr per år) ..... 35:—

Lösnummerpris 2:25

Andrén & Holms Boktryckeri
Stockholm 1965

Uppl. A

8

23 APRIL 1965

EKONOMEN

LEIF MUTÉN:

Beskattningen av aktievinsterna

336.215

I Ekonomen nr 6/65 har Bertil Hållsten dragit upp aktievinstbeskattningens problem från delvis nya utgångspunkter. Därvid har han vänt sig bl a mot en del traditionella synpunkter på kapitalvinstskatteproblemen, som jag sammanställt i en artikel i Skandinaviska Bankens kvartalsskrift förra året.

Det är nu inte för att försvara dessa, som jag yttrar mig här. Lika litet som Hållsten betraktar jag källteorin som sakrosankt eller moralnormen att man inte får leva på kapitalet som ett för alla bindande bud. Dessa normer måste som andra vara underkastade omprövning, bl a från utgångspunkten att ett acceptabelt skattesystem bör ansluta till vad flertalet skattskyldiga betraktar som en vettig och rättvis fördelning.

Hållsten har stannat för att beskatta orealiserad värdestegring och därmed undanröja den bekymmersamma låsningseffekten.* Jag är enig med honom så långt, att det vore värdefullt, om man kunde konstruera ett praktiskt användbart system av detta slag. Men jag delar inte hans optimism om möjligheterna härtill.

Det verkar visserligen bestickande — om det är sant — att realisationsvinstskatteuppbörden i dag inte skulle vara större, än att en beskattning som inkomst av 6 procent av varje års aktievärdestegring skulle kunna innebära inte mindre än en

* Att alltså aktieägarna för skattens skull behåller sina aktier »på kistbotten» i väntan på att det skall »ha gått fem år»; red:s anm.

fyrubbling av nuvarande uttag. Det är gott och väl tänkbart, att de betänkligheter, som brukar möta förslag om skatt på orealiserad vinst, skulle väga mindre tungt, om skatten bleve så låg. Det kan t ex gälla synpunkten, att de skattskyldiga måste ha chansen att göra sig likvida för skatten utan kursstörande säljtryck. Men å andra sidan är det väl snarast den historiska tillfällighet att vi idag inte har någon fullständig kapitalvinstbeskattning, som gör att siffran skulle bli så låg.

★ Är inte risken den, att Hållstens förslag genomförs och praktiseras med en mycket högre skattepliktsprocent — så hög, att betänkligheterna visar sig befogade? Vi brukar i det här landet i regel argumentera för att skatter skall konstrueras tillräckligt rationellt för att tåla en höjning. Väl vetande, att höjningen ändå brukar komma, finner även lågskattevänliga politiker det rådligast att

beakta detta. Det slags katastrofpolitik, som består i att konstruera en skatt så illa, att den inte *kan* höjas, brukar vi slippa i svensk debatt. Skattebetalarnas Förenings opposition mot mervärdeskat-ten var ett enstaka undantag.

★ Med en låg skatt kan det kanske göra mindre, om värderingssystemet är ofullkomligt. Men Hållsten antyder med rätta, att hans system har en allvarlig svaghet i behandlingen av icke börsnoterade aktier. Att de mycket bristfälliga värderingsmetoderna för dessa leder till betydande ojämnheter redan i förmögenhetsbeskattningen, kan knappast vara ett argument för att samma värderingsregler nu skulle tillåtas få betydelse också på inkomstskattesidan. En högre beskattning än den Hållsten föreslår, kunde med hans system bli ödesdiger för åtskilliga familjebolag.

Det måste beaktas, att det finns andra tillgångar än aktier, som kan stiga i vär-

Det kuvert finns inte som inte Ljungdahls kan göra!

Standard eller "skräddarsytt"? Ljungdahls — Nordens största specialfirma för kuvert — täcker **alla** kuvertbehov! Kontakta Ljungdahls om **Era** kuvertproblem — Ni får konkurrenskraftigt pris, snabb leverans och förstklassigt arbete!

AB STURE LJUNGDAHL, NYBRO
Tel. 0481/140 00

Avdelningskontor i Stockholm - Göteborg - Malmö - Östersund

de. Förr eller senare måste en skärpt aktievinstbeskattning leda till att en del placerare flyr till konst och frimärken. Det är också naturligt att tänka sig, att en utsträckning av aktievinstbeskattningen kan kräva en skärpt behandling av markvärdestegring som komplement. Om dessa synpunkter är riktiga, är det nog viktigt att se till att det system vi får för aktievinsternas beskattning inte alltför mycket avviker från det system, som vi kan praktisera för andra objekt.

★ Hållsten vill låta beskattningen av 6 procent på all värdestegring avlösa nuvarande realisationsvinstbeskattning. Han uttalar sig inte om yrkesmässig aktiehandel. Gränsen mellan en beskattning av 6 procent på all vinst och en hundra procentig beskattning förefaller väl skarp. Lindringen för icke yrkesmässiga, korta

aktiespekulanter blir med Hållstens förslag också så betydande, att förslaget sannolikt redan på den grunden skulle bli svår genomförbart.

★ Samordningen med bolagsbeskattningen och förmögenhetsskatten på aktier är problem, som Hållsten inte nämner. Skall man behandla den aktievinst annorlunda, som härleds ur — bolagsbeskattat — sparande, än man behandlar den vinst, som motsvarar stegrade vinstförväntningar eller sänkt förräntningsanspråk? Skall man ha en kedjebeskattnig av orealiserad värdestegring på dotterbolagsaktier, eller skall man bara beskatta fysiska personer? Skall man kunna sänka förmögenhetsskatten, vars motiv bl a är förmögensägarnas relativt större möjligheter att göra skattefria kapitalvinster, om förslaget genomförs? Det är frågor, värda att tänka vidare över. ●

*Alla busses vänner dricker
BLACK & WHITE whisky!*

*Han umgås tydligen
bara med finmakare.*

'BLACK & WHITE'

SCOTCH WHISKY

"BUCHANAN'S"

